

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE
BESTUUR, GEHOUDEN OP 5 MAART 2015 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer B. Gün (GLH), mevrouw D. Huysse (GLH), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw D. Leitner (D66), de heer A.P.D. van den Raadt (Trots), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), de heer T.J. Vreugdenhil (CU), de heer J. Vrugt (AP)

Afwezig:

mevrouw D. van Loenen (PvdA)

Mede aanwezig:

Mevrouw A. Ramsodit (voorzitter), wethouder J.K.N. van Spijk, mevrouw M. Blaauboer (secretaris)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.45 uur en heet allen welkom. Er is bericht van verhindering van mevrouw Van Loenen (PvdA).

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Vaststellen van de agenda

Agendapunt 7 wordt verschoven naar de vergadering van 19 maart. De voorzitter zegt toe dat voor die tijd alle relevante stukken – ook geheime – over de lange voorgeschiedenis van het project Schalkstad voor raadsleden beschikbaar zullen zijn via een overzicht van de links of bij de griffie.

De heer **Smit (OPH)** vindt dat hij op basis van de toegezonden stukken geen besluit kan nemen over het voorstel. Hij mist een businesscase en berekeningen van de cashflow, stukken die het college volgens hem beschikbaar moet hebben gehad.

Mevrouw **Huysse (GLH)** zegt dat die stukken volgens antwoorden op technische vragen niet blijken te bestaan.

De heer **Garretsen (SP)** zegt dat tijdens de voorafgaande informatiebijeenkomst is gezegd dat er wel een businesscase uit 2012 schijnt te bestaan.

De **voorzitter** merkt op dat er nog antwoorden komen op technische vragen en de vragen die bij de bijeenkomst zijn gesteld. Zij stelt voor op 19 maart met elkaar vast te stellen of alle relevante informatie beschikbaar is.

Voor het overige wordt de agenda conform het voorstel vastgesteld.

4. Verslag van de commissie Bestuur van 19 februari 2015

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen van het college en commissieleden

De heer **Van den Raadt (Trots)** kondigt een vraag aan over de handhaving bij restaurant De Ark.

Ter advisering aan de raad

6. Raadsbesluit Opheffen Geheimhouding 2010-2014

De **voorzitter** merkt op dat het hier gaat om de formele opheffing van de geheimhouding van een aantal stukken uit de afgelopen jaren waarvoor geheimhouding niet meer nodig blijkt te zijn.

De heer **Vrugt (AP)** vindt het wenselijk dat de stukken nu dan ook gepubliceerd worden in BIS. Omwille van de transparantie lijkt het hem wenselijk deze stukken nu ook voor iedereen vindbaar te maken.

De heer **Fritz (PvdA)** sluit zich daarbij aan en merkt op dat deze operatie al veel eerder had moeten plaatsvinden.

De **voorzitter** zegt die suggestie mee te nemen naar het presidium.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of het nu gaat om alle stukken tot 2015. Verder is hij benieuwd welke geheime stukken er sindsdien zijn bijgekomen en of er nog geheime stukken zijn op andere gronden dan artikel 25 uit de Gemeentewet.

De heer **Garretsen (SP)** ondersteunt het publicatieverzoek. Verder wil hij graag een lijst van de stukken die nog steeds geheim zijn met de motivering op basis van een wetsartikel.

De heer **Gün (GLH)** vraagt of de lijst volledig is. Hij vindt dat de raad in samenspraak met het college duidelijk moet aangeven voor welke periode de geheimhouding van een stuk geldt. Hij kan zich niet voorstellen dat de raad ooit ingestemd zou hebben met een periode van vijf jaar. De governance en de openbaarheid van bestuur moeten voortaan beter bewaakt worden.

Mevrouw **Van der Smagt (VVD)** vindt het voor haar controlerende taak nodig een overzicht te hebben van geheime stukken met de motivering voor geheimhouding. Daarom onderschrijft zij het verzoek van de SP.

De heer **Van Driel (CDA)** is verheugd dat voortaan de grondslag voor geheimhouding zal worden vermeld. Dat lijkt hem pure winst voor de toekomst.

De heer **Rijssenbeek (D66)** vindt dat dit te lang geduurd heeft en wil ook graag een overzicht van geheime stukken. Hij pleit voor actieve publicatie op BIS.

De **voorzitter** zegt de genoemde punten in het presidium te zullen inbrengen voor overleg met de griffie. Het voorliggende stuk gaat over de afgelopen periode. Zij verwacht dat er pas na de raadsvergadering een terugkoppeling zal komen op de vragen die nu naar aanleiding van dit stuk gerezen zijn. Desgevraagd geeft zij aan dat over de publicatie wel vóór de raadsbehandeling uitsluitel moet komen. Zij constateert dat het stuk als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat.

7. Realisatie Parkeergarage Schalkstad – zware voorhangprocedure

Dit agendapunt is verdaagd naar 19 maart.

Overige punten ter bespreking

8. Governance Werkpas Holding BV

De heer **Fritz (PvdA)** verwoordt het grote belang dat de PvdA hecht aan een goede organisatie rond het werk voor deze kwetsbare groepen. In de stukken worden het aandeelhouderschap en de informatievoorziening naar de raad goed geregeld. Daar heeft de raad via amendementen ook om gevraagd. Maar hij mist wel een aantal zaken die volgens de wet bij het aandeelhouderschap horen: het benoemingsbeleid, het beloningsbeleid, de aanstelling van een directie. Hij denkt dat het stuk op die elementen nog aanvulling behoeft of dat er een aparte notitie over moet komen. In de amendementen ging het ook over de inhoudelijke kant van het werk. Daar is hij erg benieuwd naar, maar die inhoudelijke kant hoort meer thuis bij de commissie Samenleving. Wat in die commissie besproken dient te worden en wat in deze, zal naar hij vermoedt nog wel onderwerp van discussie worden.

De heer **Vrugt (AP)** zegt bij de bespreking van de ontvlechting eind vorig jaar door wethouder Van der Hoek overtuigd te zijn dat de positie van de raad sterker zou worden omdat voortaan nog slechts twee gemeenten aandeelhouder zouden zijn in plaats van de toenmalige zes. Op dat moment ontbrak nog deel twee van de businesscase die zou gaan over de governance. Nu voelt hij zich overrompeld door een collegebesluit van zeven pagina's waarin alles wordt verwezen naar de P & C-cyclus of in uitzonderlijke gevallen naar informatiebijeenkomsten of adviesaanvragen. Dat vindt hij nogal mager en hij overweegt amendementen.

De heer **Garretsen (SP)** zegt geen voorstander te zijn van tussenvormen tussen overheidstaken en de vrije markt, omdat die alleen maar extra bureaucratie met zich meebrengen. Het is hem opgevallen dat het woord werknemer in het hele stuk geen enkele keer voorkomt. Hij is benieuwd of ze in dienst blijven van de sociale werkplaats en dan elders gedetacheerd worden, hoe hun rechtspositie geregeld is en of er ontslagen gaan vallen. Hij is benieuwd of er nog sprake is van een publiekrechtelijke instelling, omdat men anders gehouden is aan Europese aanbestedingsregels. De gemeente dient volgens die regels een bedrijf als een gemeentelijke dienst te besturen om vrijgesteld te blijven van aanbesteding. De vraag is of de instelling van een RvT zou kunnen betekenen dat de aanbestedingsregels van kracht worden, omdat dan bevoegdheden van de aandeelhouder worden overgedragen aan de RvT. Hij vraagt of het klopt dat de regiogemeenten die nu helaas zijn afgehaakt, al verplicht zijn die Europese regels te volgen.

De heer **Rijssenbeek (D66)** is het met de PvdA eens dat veel zaken niet geregeld zijn. Hij is het niet eens met de opvatting van het college dat met dit stuk alle amendementen afgehandeld zijn. Dat vergt volgens hem inhoudelijke behandeling in de commissie Samenleving. Het gaat hier om een nieuwe vorm van governance, waarin de rol van de raad en het college zich nog moet ontwikkelen. Maar er moeten wel garanties zijn dat de raad zijn controlerende taak kan uitvoeren. Op dat punt deelt hij de zorgen van de Actiepartij en wil hij gerustgesteld worden. Hij vraagt zich af of er voldoende toezicht is zonder een raad van commissarissen of een raad van toezicht. Het verbaast hem dat in het stuk al meteen gemeld wordt dat er afgeweken wordt van de net vastgestelde nota voor verbonden partijen.

De heer **Smit (OPH)** vindt het argument dat de holding te klein van omvang zou zijn voor het instellen van een apart toezichtsorgaan een non-argument. De holding stuurt immers alle daaronder ressorterende werkorganisaties aan. Hij krijgt de indruk dat Werkpas de ruimte wil krijgen om met korte lijnen in twee jaar de zaken naar eigen inzicht te regelen. Dat acht hij niet transparant en het maakt hem onrustig. Hij mist extern toezicht en weigert mee te doen aan deze constructie.

De heer **Gün (GLH)** is het eens met de opvatting dat de inhoudelijke terugkoppeling thuishoort in de commissie Samenleving. Ook hij heeft grote vraagtekens bij het beleggen van de

governance bij één entiteit. Dat kan het voordeel hebben van korte lijnen, maar het grote nadeel is het gebrek aan transparantie en het onbenut laten van kennis die via extern toezicht kan worden ingeschakeld. Dat acht hij dus vooral een gemiste kans.

De heer **Vreugdenhil (CU)** heeft een voorkeur voor het instellen van een raad van toezicht of commissarissen bij alle bv's, om het risico te voorkomen dat verschillen van inzicht tussen de aandeelhouder en de opdrachtgever bij het college binnenskamers blijven. Een externe raad van toezicht heeft een eigen verantwoordelijkheid om de raad te informeren bij belangrijke strategische geschillen. Hij vraagt of de statuten van alle bv's openbaar zijn en of daarin dan de positie van de raad van toezicht of commissarissen opgenomen kan worden.

De heer **De Jong (VVD)** wil graag het antwoord horen op de vragen van de PvdA. Hij is het eens met de Actiepartij dat de rol van de raad nu te veel geperst wordt in het stramien van de P & C - cyclus. Bij het debat over de ontvlechting van eind 2014 kwam in het geheim gehouden rapport een fors aantal risico's naar voren. Daarom lijkt het hem op zijn plaats om zeker aan het begin van deze holding de rol van het college en de raad steviger aan te zetten. Hij wil niet over een jaar overvallen worden met een mededeling dat alle risico's zich hebben voorgedaan. Hij wil proactief tussentijds geïnformeerd worden.

De **voorzitter** benadrukt dat het nu alleen gaat om Werkpas en niet om de sociale werkvoorziening bij Paswerk en dat het stuk ter bespreking voorligt.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat het college altijd bereid is tussentijds met de raad te overleggen als er zaken aan de hand zijn, maar dat het nu gaat om de structuur. Het college bedoelt met het integreren in de P & C-cyclus, dat er gerapporteerd zal worden aan de hand van begrotingen en jaarrapportages. Als er reden toe is zal er vaker gerapporteerd worden. Hij kan zich voorstellen dat de raad in deze opstartfase iets vaker geïnformeerd wil worden, met name over de ontwikkelingen rond de risico's. Hij zegt toe dat de komende tijd vaker te zullen doen, maar wel met de bedoeling dat op den duur de P & C-cyclus afdoende is.

De inhoudelijke kant komt aan de orde in de commissie Samenleving. De raad heeft dus vanuit twee kanten grip op het proces. De benoeming van directie en andere zaken die de PvdA noemt, zijn geregeld in statuten. Hij zal daarover nog aanvullende informatie verstrekken, zodat de raad weet hoe deze zaken geborgd zijn.

De heer **Boon, directeur Paswerk**, zegt dat hij 9,5 jaar geleden door het db van de GR Paswerk benoemd is tot directeur van de holding Paswerk en de werkmaatschappijen. Dat blijft zo na de ontvlechting: de aandeelhouders gaan over de benoeming, beloning en ontslag van de directie. Er is een doorbelastingssystematiek waarmee de directiekosten bij de holding versleuteld worden. Volgens hem is uitgezocht hoe het zit met de aanbestedingsregels en kan de gemeente gewoon opdrachten geven zolang de gemeenten voor meer dan 90% eigenaar zijn van de holding. Van ambtelijke zijde wordt aangevuld dat het besturen als gemeentelijke dienst alleen als voorwaarde geldt, als een bv geen aparte RvT heeft ingesteld.

De heer **Garretsen (SP)** zegt een nadere technische vraag te overwegen om deze kwestie helemaal opgehelderd te krijgen.

De heer **Fritz (PvdA)** vindt dat de heer Boon juist de kern van de governance raakt waarover hij met het college van gedachten zou willen wisselen. Bijvoorbeeld over de vraag of het verstandig is de directie in handen van één en dezelfde persoon te houden. Hij wil graag nog een afzonderlijke notitie zien over de keuzes in benoemings- en beloningsbeleid. In de onderliggende

bv's werken veel mensen die daar al lang in dienst zijn en wier rechtspositie daar geregeld is, gekoppeld aan functies.

Wethouder **Van Spijk** merkt op dat niet alle bv's een raad van toezicht hebben. Dat heeft te maken met historische factoren. Het college heeft overwogen overal een RvT in te stellen of juist te komen tot één RvT voor de hele holding. Maar het college heeft uiteindelijk besloten op dit moment met alle veranderingen die al in gang gezet zijn, het toezicht zo te houden als het was om de zaken op de rails te krijgen en bij de evaluatie te bekijken of het toezicht anders geregeld moet worden. Het grote voordeel van een RvT is de betrokkenheid van externe kennis. Dat is in dit veld geen dure aangelegenheid, omdat experts die hun kennis in een RvT beschikbaar stellen, dat zonder vergoeding willen doen. Maar het vraagt wel de instelling van een aparte (vergader)structuur en het levert ook een beperking op voor de zeggenschap van de raad, zoals in het stuk staat aangegeven. Op zich staat het college open voor de suggestie een RvT toe te voegen, maar het vraagt nu deze structuur een kans te geven en de zaak over 1,5 jaar opnieuw te bekijken. Het gaat om een holding met een totale jaaromzet van vijf tot zes miljoen euro en dan lijkt hem de vraag gewettigd of het optuigen van een hele vergadermachinerie per bv de meest zinvolle route is.

De heer **Smit (OPH)** merkt op dat de schijn gewekt wordt dat het lijkt alsof men met een RvT contraproductief zou zijn in dit proces. Het lijkt hem niet relevant dat er bij sommige bv's al een RvT bestaat om te bepalen of een RvT voor de holding als geheel wenselijk is. Het college kiest volgens hem nu voor de korte lijnen met de directie zonder externe controle, maar ziet daardoor af van de transparantie die een RvT zou brengen vanuit de eigen verantwoordelijkheid voor strategische beslissingen en transparantie van het proces.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat de gemeente als overheid de jaarstukken al publiceert en daardoor transparantie verzorgt. Er zal het komende 1,5 jaar zeker gekeken worden naar de regeling van het toezicht, maar de vraag is daarbij ook of het per bv moet of alleen voor de holding als geheel. Dat wil het college in de praktijk zoals die zich ontwikkelt, beoordelen. Het college wil voorkomen dat er een te zware structuur opgebouwd wordt, maar houdt de ontwikkelingen wel goed in de gaten.

De heer **Gün (GLH)** wijst op de voordelen van de maatschappelijke betrokkenheid van RvT-leden. Hij is bang dat de huidige constructie lijkt op het keuren van vlees door de slager zelf. Een RvT zou zich naar zijn mening vooral moeten richten op de hoofdlijnen en de uitvoering in handen van een directeur moeten geven. Hij vindt de proefperiode van 1,5 jaar te lang en pleit voor een andere vorm voor het organiseren van dit proces.

De heer **Garretsen (SP)** onderstreept het belang van het buiten de deur houden van de Europese aanbestedingsregels met alle extra bureaucratie van dien. Daarvoor is het belangrijk te bewaken dat de gemeente het voor het zeggen heeft bij de grote beslissingen van Paswerk en Werkpas, zodat de 80% van de opdrachten daar kan blijven worden uitbesteed. Daar moet dus goed naar gekeken worden als men een andere vorm van toezicht wil gaan regelen.

De heer **Fritz (PvdA)** zegt dit proces de door de wethouder gevraagde kans te willen geven, mits er op korte termijn een notitie komt over de invulling van het aandeelhouderschap.

De heer **Vreugdenhil (CU)** spreekt een voorkeur uit voor een RvT bij elke bv vanwege het element van onafhankelijke externe controle. Hij vraagt twee voorbeelden van statuten: een met en een zonder een RvT, zodat de raad een goede afweging kan maken. Een RvT bij de holding acht hij dan minder nodig vanwege het argument van de wethouder van een extra structuur.

De heer **Smit (OPH)** is het daar niet mee eens en pleit voor één centrale RvC vanwege de personele unies. Hij is het eens met GroenLinks dat de periode te lang is en dat dit model niet de voorkeur verdient. Hij vindt ten principale dat een slager niet zijn eigen vlees mag keuren.

Wethouder **Van Spijk** merkt op dat een aandeelhouder ook afhankelijk is van de eigen P & C-cyclus van de bv. Daarom stelt het college die termijn van 1,5 jaar voor, zodat men de zaken kan bekijken als één cyclus helemaal voltooid is. Hij herhaalt zijn toezegging op korte termijn met aanvullende informatie over de invulling van het aandeelhouderschap te komen en met een soort tussenrapportage over drie tot vier maanden waarin vooral zal worden ingegaan op de ontwikkelingen rond de risico's.

De **voorzitter** sluit de bespreking af en last een pauze in.

9. Beantwoording vragen ex art. 38 van het RvO van de D66-fractie inzake Wet normering topinkomens

De heer **Garretsen (SP)** vraagt naar aanleiding van het antwoord op vraag 4 of de beloningsstructuur bij instellingen waar de gemeente meerderheidsaandeelhouder is en die dus als een gemeentedienst bestuurd zou moeten worden, niet analoog zou moeten zijn aan die van ambtenaren.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt uit te zien naar de notitie over de handhaving van de WNT in Haarlem die door de burgemeester is toegezegd bij de behandeling van de nota Verbonden partijen.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of men nu ook sancties kan opleggen aan zorgaanbieders die bovenmatige beloningen voor hun top hanteren.

De heer **Fritz (PvdA)** merkt op dat in deze raad anders dan in de Eerste Kamer een groot draagvlak is voor de opvatting dat in de publieke sector matiging van topinkomens geboden is. Ook de gemeente heeft een taak op het gebied van handhaving en hij verwelkomt de toegezegde notitie. Hij is blij met de WNT, maar vindt ook dat de organisaties zelf een verantwoordelijkheid hebben om publiek geld doelmatig in te zetten en geen overdreven beloningen te hanteren. Maar de wet stelt nu grenzen voor bepaalde functies en daar heeft men zich nu aan te houden.

Mevrouw **Huysse (GLH)** sluit zich daarbij aan, maar vraagt wat er voortaan gaat gebeuren als de gemeente in contact komt met een zorgaanbieder die deze wet overtreedt. Met de nieuwe wet zijn de grenzen weer lager gesteld. Het kan dus ook voorkomen en dat een instelling nu wel de wet overtreedt terwijl dat vorig jaar nog niet het geval was bij dezelfde beloning. Zij is benieuwd hoe de gemeente dan handelt.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat bij een GR de ambtenarenstructuur gehanteerd wordt en dat de gemeente daar bij een bv als aandeelhouder actief op stuurt. Ook gesubsidieerde instellingen moeten voldoen aan de wet, maar er is nog een hiaat als het gaat om sancties. Minister Plasterk wil de gemeenten wel meer bevoegdheden geven op dat punt, naast de mogelijkheid die een gemeente nu al heeft om dan verder geen zaken meer te doen met de betreffende instelling. Waar de gemeente enige zeggenschap heeft, worden overtredingen van de nieuwe norm afgekeurd. Van ambtelijke zijde wordt aangevuld dat bij geen enkele verbonden partij een salaris boven deze nieuwe WNT-norm wordt betaald. Waar dat wel het geval geweest zou zijn, zou een overgangsregeling van kracht zijn waarbij de gemeente zou sturen op stapsgewijze verlaging. Dat zal in de notitie beschreven worden. Voor gesubsidieerde instellingen geldt nu een

meldingsplicht, maar heeft de gemeente nog geen sanctiemogelijkheden. Minister Plasterk heeft echter aangegeven te overwegen de gemeente middelen te geven om daar consequenties aan te verbinden voor de subsidierelatie.

De **voorzitter** sluit de bespreking af met de constatering dat er nog een notitie over de handhaving van de norm komt.

10. Vragen ex. artikel 38 ChristenUnie inzake Bouwleges - stand van zaken beantwoording

Wethouder **Van Spijk** meldt dat de antwoorden in het college zijn vastgesteld en nu onderweg zijn naar de raad.

11. Rondvraag

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt waarom er ondanks een uitspraak van de rechter in de al jaren spelende kwestie nog steeds niet gehandhaafd wordt bij restaurant De Ark.

De heer **Vrugt (AP)** vraagt daarbij aansluitend dat vorig jaar naar aanleiding van een inspreker over deze kwestie agendering in de commissie is gevraagd. Hij wil weten waarom dat nog steeds niet gebeurd is.

Wethouder **Van Spijk** zegt dat deze kwestie over drie weken voor het college staat geagendeerd en daarna in deze commissie terug zal komen.

De **voorzitter** zegt te zullen nagaan waarom agendering niet eerder heeft plaatsgevonden.

12. Agenda komende vergadering

Voor 19 maart staan de realisatie van de parkeergarage Schalkstad en de presentatie van de gemeentesecretaris over de personele organisatie op de agenda.

De verantwoording van de fractiegelden en de eerste wijzigingsverordening Belastingen 2015 staan voor de vergadering daarna op de agenda, evenals de brief van de heer Mooijekind over de digitale bezwaarprocedure.

Van de ter kennisname gestuurde stukken wordt de machtiging vaststellen Begroting 2015 Werkpas Holding B.V. geagendeerd op voorstel van de VVD en OPH vanwege de eerdere toezeggingen van de wethouder over het volgen van de ontwikkelingen in dit nieuwe proces.

Mevrouw **Leitner (D66)** vraagt of dit niet thuishoort in de commissie Samenleving. Zij is bevreesd voor een heropstanding van de commissie Verbonden Partijen via een sluiproute.

De heer **Fritz (PvdA)** vreest dat de vakcommissies als Samenleving en Ontwikkeling een belangrijk sturingsinstrument verliezen als de financiële stukken van Paswerk, Parkeergarage Schalkstad en dergelijke voortaan alleen nog in de commissie Bestuur besproken worden. Hij wil een keer een fundamentele discussie in deze commissie voeren over wat in deze commissie behandeld moet worden en wat in de vakcommissies.

De **voorzitter** merkt op dat deze verdeling in het presidium besproken is. Zij vindt het echter een goed procesvoorstel om aan de hand van een stuk dat door de griffie moet worden voorbereid, hier een keer discussie te voeren over deze kwestie.

13. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.50 uur.

Conceptverslag van de openbare vergadering
commissie Bestuur van 5 maart 2015